

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și a Legii nr. 26/2024 privind ordinul de protecție

Secțiunea 1-a. Motivul emiterii actului normativ

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, reglementează posibilitatea monitorizării electronice a agresorului atât prin ordinul de protecție provizoriu [art. 31 alin. (1) lit. d)], cât și prin ordinul de protecție [art. 38 alin. (1) lit. g)]. O reglementare simetrică este cuprinsă în Legea nr. 26/2024 privind ordinul de protecție. În ambele cazuri, dispunerea acestei măsuri este condiționată cumulativ de: (a) dispunerea prealabilă a obligației de distanță minimă și (b) exprimarea **acordului** persoanelor protejate de a purta un dispozitiv electronic de supraveghere. Această a doua condiție funcționează pe principiul *opt-in*: monitorizarea nu se dispune decât dacă victima își exprimă activ consimțământul.

Practica a relevat că această abordare generează o lacună semnificativă. În numeroase cazuri, lipsa monitorizării electronice nu se datorează unui refuz deliberat sau informat al victimei. În fapt, mecanismul actual (*opt-in*) pune povara deciziei și a inițiativei pe umerii persoanei agresate, deși aceasta se află, de regulă, într-o stare de șoc, de teamă sau de vulnerabilitate extremă, ori nu cunoaște adecvat procedura legală.

De altfel, Inspekția Judiciară a reținut în Raportul privind modul de instrumentare a cauzelor având ca obiect ordinele de protecție prevăzute de Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 1998 din 18.09.2025, că apreciază necesar pentru prevenirea revictimizării și abuzurilor, să se analizeze oportunitatea unor modificări legislative privitoare la :

-posibilitatea judecătorului de a dispune din oficiu monitorizarea electronică obligatorie în anumite cazuri, considerând că în cele mai multe situații emiterea unui ordin de protecție fără monitorizare electronică este o protecție teoretică. Multe victime nu sunt suficient informate despre dispozitivul respectiv și nu își exprimă acordul. Ipoteze în care ar fi indicată dispunerea din oficiu a monitorizării electronice: atunci când a existat o încălcare anterioară a ordinului de protecție; agresorul are antecedente penale de violență ; sunt implicați minori aflați în pericol, riscul a fost evaluat ca fiind ridicat sau extrem.

-legiferarea dreptului victimei de a solicita modificarea măsurilor/obligațiilor dispuse prin ordinul de protecție. Legea nr. 217/2003 nu prevede posibilitatea pentru persoana în favoarea căreia a fost emis ordinul de protecție de a solicita modificarea obligațiilor impuse prin aceasta deși în practica pot apărea situații în care victima are interesul de a solicita modificarea măsurilor.

În contextul recrudescenței cazurilor de violență domestică cu deznodământ fatal, o pondere semnificativă a victimelor femicidului dețineau deja un titlu executoriu sub forma

unui ordin de protecție. Totuși, lipsa monitorizării electronice în cazurile critice a permis agresorilor să încalce perimetrul de siguranță fără ca organele de poliție să fie sesizate automat, intervenția având loc, de cele mai multe ori, post-factum. În ipoteza în care agresorul ar fi purtat un dispozitiv de supraveghere, pătrunderea neautorizată în zona de excluziune ar fi generat o notificare automată și concomitentă către organele de poliție și către victimă, anulând astfel avantajul tactic al proximității neașteptate.

Considerând că implementarea sistemului de monitorizare electronică asigură eliminarea caracterului imprevizibil al agresiunii prin mecanismul alertării timpurii, de natură să prevină o parte dintre actele de femicid, proiectul propune două modificări structurale, aplicate simetric celor două acte normative:

1. Inversarea logicii consimțământului (mecanismul de *opt-in* e înlocuit de mecanismul *opt-out*): monitorizarea electronică se dispune implicit atunci când sunt îndeplinite condițiile legale, iar victima are dreptul de a refuza expres purtarea dispozitivului. Victima poate exercita acest drept în orice moment pe durata de valabilitate a ordinului.

2. Obligația autorităților de a informa și de a lua declarație: organele de poliție (în cazul ordinului de protecție provizoriu) și instanța de judecată (în cazul ordinului de protecție) au obligația expresă de a informa victima cu privire la dreptul de a beneficia de monitorizare și avantajele monitorizării și de a consemna poziția acesteia. Această obligație procedurală elimină riscul ca lipsa monitorizării să fie rezultatul omisiunii autorităților, iar nu al deciziei victimei.

Prin această abordare, protecția prin monitorizare electronică devine starea implicită, asigurându-se că nicio victimă nu rămâne expusă riscului doar pentru că autoritățile au omis să o informeze sau pentru că ea nu a cunoscut procedura legală. Se creează astfel o plasă de siguranță automată, care maximizează utilizarea tehnologiei de supraveghere deja existente și reduce drastic probabilitatea ca erorile umane sau administrative să conducă la tragedii care ar fi putut fi prevenite.

Secțiunea a 2-a. Impactul socioeconomic

Principalul efect urmărit este preventiv: reducerea numărului de cazuri de femicid și de vătămare gravă comise împotriva unor victime care beneficiau deja de un ordin de protecție. Prin transformarea monitorizării electronice în regulă, iar nu în excepție condiționată de o solicitare activă, statul își asumă obligația de a asigura cel mai înalt grad de securitate disponibil în absența unui refuz expres al victimei.

Proiectul produce un efect social suplimentar prin diminuarea poverii decizionale care apasă pe umerii victimei în momentul de maximă vulnerabilitate. Informarea obligatorie și consemnarea poziției persoanei protejate consolidează încrederea în mecanismele de protecție și răspund criticilor recurente privind caracterul formal și pasiv al intervenției instituționale. De asemenea, prevederile referitoare la victimele minore — completarea

La art. 42 și art. 44 se reglementează administrarea probelor privind istoricul de violență domestică și dreptul persoanelor protejate de a solicita, ulterior, obligarea agresorului la purtarea dispozitivului sau predarea către victimă a dispozitivului-pereche.

La art. 49 se modifică și se completează regimul revocării și înlocuirii măsurilor, condiționând încetarea monitorizării de o evaluare a riscului de recidivă și instituind măsuri suplimentare în caz de încălcare a ordinului. Se introduce, de asemenea, o normă tranzitorie (art. 60) privind actualizarea, în termen de 60 de zile, a ordinului comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului muncii și protecției sociale.

Articolul II — modifică și completează, în mod simetric, Legea nr. 26/2024 privind ordinul de protecție:

La art. 4 și art. 5 se introduc mențiunea privind informarea persoanelor protejate și se consacră mecanismul *opt-out* (dispunerea monitorizării în lipsa unui dezacord expres, cu soluția aplicabilă în caz de refuz). La art. 8 se completează documentele care însoțesc ordinul de protecție provizoriu. La art. 12 se transpune mecanismul *opt-out* la nivelul ordinului emis de instanță, cu obligația de informare și de consemnare a poziției. La art. 19 se reglementează dreptul persoanelor protejate de a solicita ulterior monitorizarea ori predarea dispozitivului-pereche. La art. 27 se introduce norma tranzitorie privind actualizarea, în termen de 60 de zile, a ordinului ministrului afacerilor interne de aplicare.

Proiectul nu are efecte asupra altor acte normative în vigoare și nu intră în conflict cu dreptul Uniunii Europene; dimpotrivă, dă expresie obligațiilor de protecție decurgând din Convenția de la Istanbul și din Directiva (UE) 2024/1385. Reforma propusă se înscrie în standardele internaționale și europene asumate de România, care impun statelor măsuri eficiente de evaluare a riscului și de protecție proactivă a victimelor violenței domestice.

Secțiunea a 5-a. Consultări. Fundamentarea științifică

Proiectul valorifică experiența practică a organizațiilor specializate în asistarea victimelor violenței domestice și concluziile centralizărilor publice privind femicidul și aplicarea ordinelor de protecție în România. Fundamentarea reformei pornește de la constatarea, larg împărtășită de experți și de societatea civilă, că eșecul prevenției nu provine, în cele mai multe cazuri, dintr-o deficiență a cadrului normativ care prevede monitorizarea, ci din caracterul condiționat și pasiv al aplicării acesteia.

Secțiunea a 6-a. Concluzii

Monitorizarea electronică a agresorului este, în prezent, un instrument valoros, dar subutilizat, din cauza unei arhitecturi a consimțământului care transferă victimei povara unei decizii pe care, de multe ori, nu este în măsură să o ia și care, frecvent, nici nu îi este prezentată. Trecerea de la *opt-in* la *opt-out*, dublată de obligația autorităților de a informa și de a consemna poziția victimei, transformă protecția într-o stare implicită, fără a suprima dreptul victimei de a refuza.

formularului de evaluare a riscului în prezența reprezentantului legal sau, în caz de conflict de interese, a unui reprezentant al direcției de asistență socială și protecția copilului — întăresc protecția copiilor expuși violenței domestice.

Nu sunt identificate efecte socioeconomice negative. Măsura nu restrânge drepturi ale victimei, ci extinde nivelul de protecție disponibil, păstrând neatins dreptul acesteia de a refuza.

Secțiunea a 3-a. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Proiectul nu instituie un sistem nou, ci extinde gradul de utilizare a sistemului de monitorizare electronică deja funcțional, în baza căruia, în perioada octombrie 2024 – octombrie 2025, au fost montate peste 5.000 de dispozitive. În consecință, infrastructura tehnică, procedurile operaționale și capacitatea instituțională există deja, iar costurile incrementale se limitează la achiziția și operarea unui număr suplimentar de dispozitive, pe măsură ce monitorizarea devine starea implicită.

Eventualele costuri suplimentare urmează a fi acoperite din bugetele aprobate cu această destinație ale ordonatorilor principali de credite implicați. Aceste costuri sunt, în orice caz, neglijabile prin raportare la costurile umane, sociale și bugetare ale fiecărui caz de femicid sau de vătămare gravă care ar putea fi prevenit.

Secțiunea a 4-a. Efectele proiectului asupra legislației în vigoare

Articolul 1 — modifică și completează Legea nr. 217/2003, republicată, după cum urmează:

La art. 28 se introduc reguli privind completarea formularului de evaluare a riscului în cazul victimelor minore, în prezența reprezentantului legal sau, în situații de conflict de interese ori indisponibilitate a acestuia, a unui reprezentant al direcției de asistență socială și protecția copilului.

La art. 30 și art. 31 se introduc, respectiv se modifică, prevederile care consacră mecanismul *opt-out* la nivelul ordinului de protecție provizoriu: mențiunea privind informarea persoanelor protejate, dispunerea monitorizării în lipsa unui dezacord expres exprimat în scris, precum și soluția aplicabilă în caz de refuz (montarea dispozitivului pe glezna agresorului și a dispozitivelor fixe).

La art. 34 se completează lista documentelor care însoțesc ordinul de protecție provizoriu înaintat parchetului, inclusiv declarația persoanelor protejate, și se actualizează regimul verificărilor și al probelor.

La art. 38 se transpune mecanismul *opt-out* la nivelul ordinului de protecție emis de instanță, cu obligația de informare într-un limbaj accesibil victimei și de consemnare a poziției exprese, precum și soluția aplicabilă în caz de refuz.

În condițiile în care durata ordinului de protecție a crescut prin modificări legislative recente, pentru o mai bună adaptare a măsurilor și obligațiilor dispuse inițial la situația concretă ulterioară, se instituie mecanisme prin care să se poată trece la măsuri care să răspundă mai bine nevoilor victimei și agresorului.

Aceste măsuri pot deveni mai restrictive dacă este necesară o protecție suplimentară a victimei față de un comportament al agresorului care cuprinde noi acțiuni violente sau încălcări ale ordinului de protecție în alte moduri. Dimpotrivă, dacă agresorul conștientizează ca acel tip de comportament, care a determinat emiterea ordinului de protecție, este ilegal și producător de suferințe pentru victimă, a apelat la ajutor psihologic și/sau medical, poate cere revocarea ordinului de protecție sau o monitorizare a ordinului mai puțin intruzivă.

Pentru o reacție mult mai rapidă în cazul încălcării de către agresor a obligațiilor impuse, legea conferă calitate procesuală pentru a solicita instanței adaptarea măsurilor și obligațiilor impuse agresorului, în scopul unei protejări sporite a victimei, nu doar persoanei protejate, ci și organului de poliție care a constatat încălcarea ordinului de protecție. În acest fel, în paralel cu dosarul penal referitor la infracțiunea de nerespectare a ordinului de protecție, care poate presupune durate de timp mari până la pronunțarea unei hotărâri definitive, organul de poliție, constatând comportamentul ilegal al agresorului, poate solicita instanței să instituie măsuri sau obligații suplimentare, dintre cele prevăzute la art. 38.

De asemenea, față de faptul că prin Legea nr. 53/2026 privind femicidul s-a instituit obligația elaborării de instrumente specifice pentru evaluarea complexă a riscului de atac sever sau fatal, prezenta lege instituie obligativitatea evaluării riscului pe baza acestor instrumente în cazul cererilor de revocare a ordinului de protecție.

Deputat PNL
Alina Ștefania Găvrutiu

Deputat PSD
Silvia-Claudia Mihalcea

Deputat UDMR
Eva-Andreea Csep

Senator neafiliat
Victoria Stoiciu

Senator USR
Ana-Cynthia-Ioana Păun

[illegible]

[illegible]

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	MIHALCEA SILVIA	PSD	
2			
3	Sandru Liorica	PSD	
4.	Circan Ioanita	PSD.	
5.	Pututaru Natalia Elena	PSD	
6.	TUSA Dina	PSD	
7	CHIRILĂ SERGIU-ALIN	PSD	
8	KOLBAN GEOLGETA	PSD	
9	GAVRILESCU GRĂTIER	PSD	
10.	Ghigiu Alexandru Mihai	PSD	
11.	Adomircoz Mirela	PSD	
12	RINDER ANA EMILIANA	PSD	
13	MASSAR ROȘICA	PSD	
14	Cotca Aurora Adela	PSD	
15	MACULESCU MIRELA	PSD	
16	ȘCOENICĂ INARA	PSD	
17	PEJA ȘTEFĂNESCU ELIZABETHA	PSD	
18	Matache Larra	PSD	
19	Bucur Adriana	PSD	
20	FURTUNĂ MIRELA	PSD	
21	CONSTANTINESCU SERGIU	PSD	
22	MIHAILESCU CĂTĂLIN	PSD	

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
23	LARUSAN DENIS	PSD	
24	BOBȘ MĂRȚIN	PSD	
25	DRÎNCEANU VLAD FLORENTIN	PSD	
26	MILULEA REMUS	PSD	
27.	BRUHA - GHEORGHE SIMONA	PSD	
28.	COȚOCĂRU BOGDAN	PSD	
29	POPOA MARIUS	PSD	
30	MIHALCĂ IOAN	PSD	
31	ANGELEȘ TILDA	P.S.D	
32	WEBER MIHAIL	PSD	
33	MĂRGĂRIȚĂ MARIUS	PSA	
34	BOGDAN CRISTIAN	PSD	
35	TOHODESEU ALIN	PSD	
36	ISAC MARIUS	PSD	
37	ENĂ CORINA	PSD	
38	MIHUTĂ BOGDAN	PSD	
39.	CIORTEA RAZVAN-IULIAN	PSD	
40	SAMOILA ION	PSD	
41.	PRICOPETU VOINIC	PSD	
42	NEAȚĂ EUGEN	PSD	
43	BUDA MARIUS CONȘANTIN	PSD	
44	MANTA CLAUDIA	PSD	
45	PUNGU ROMEO DOMINIC	PSA	

[illegible]

[illegible]

PRIVIND ORDINUL DE PROTECTIE

[illegible]

[illegible]